

ÚSMĚVNÉ PŘÍBĚHY VOZÍČKÁŘSKÉ

Věra Schmidová

OBSAH

Věř a vír tvá tě uzdraví	3
Brigádníci	5
Jak Bára žádala o ruku.....	6
Lenka a 6 husích sportovců.....	8
Není nad studované odborníky.....	10
Nepochopení.....	12
Před velkou vizitou musí být pořádek.....	14
Razítka dávají moc.....	15
Setřička, já a IQ.....	17
A život jde dál.....	19
Bublinky	21
Den blbec.....	23
Už vím, proč nosí kominíci štěstí.....	26
Nakonec to bylo hezké léto.....	28
Rybaření.....	32
Na zdraví.....	34
Neuskutečněná krádež.....	36
Dušan.....	38
Já se budu o tebe starat.....	39
Sen plný víry a naděje.....	42
Je úžasné, co vše dokáže fonendoskop.....	43
Kamufláž.....	44
Po 20 letech.....	46
Rozhodnutí.....	48
Ředitel autobusu.....	51
O čem sníš.....	52
Důvěra.....	54
Rozdíly generační.....	55
Rybička.....	56
Těžké ráno vozíčkářovo.....	57
Vánoční.....	58

VĚŘ A VÍRA TVÁ TĚ UZDRAVÍ

Tahle věta se stala mým heslem poté, co jsem se probrala po šesti týdnech z kómatu a ač velice nerada, vrátila se mezi živé.

Teda vlastně ne hned.

Byla jsem totiž úplně ochrnutá a jediné, co jsem uměla, bylo otevřít oči. Dost dlouhou dobu jsem se pomocí otevírání a zavírání očí i dorozumívala. Nic jiného jsem ani nezvládala a i tohle byla hodně vysilující činnost a ne všichni měli tu trpělivost takto se mnou komunikovat. V tu dobu mi bylo ale všechno úplně jedno. Doufala jsem, že to vše tady brzy skončí. Nechtěla jsem totiž tady na tomto světě být. Vůbec se mi tady nelíbilo, chtěla jsem se vrátit tam, na „druhý břeh“, kde bylo tak krásně, klid, láska, pohoda. Tady, na tomto světě, bylo šedo, studeno, chlad mezi lidmi... A tam, tam bylo slunce, teplo...

Ale byla jsem, naneštěstí, tady, na tomto světě a s tím se nedalo nic dělat.

Pak jsem uslyšela v rádiu větu pana Wericha:

„KDYŽ UŽ ČLOVĚK JEDNOU JE, TAK MÁ KOUKAT, ABY BYL.“

Zamyslela jsem se.

V ten den mi ještě moje sestra řekla: „Svět nemá slzy rád a uplakaným lidem se všichni vyhýbají.“ Uvědomila jsem si, že má pravdu.

Tímto dnem začal můj tvrdý samotréning a drezura. Předtím jsem totiž jako zdravá pracovala jako rehabilitační sestra, tudíž jsem k tvrdé drezuře měla velice blízký vztah a uznávala ji. Teď byla řada na mě, abych vyzkoušela sama tvrdou drezuru. Utřela jsem tedy slzy a pustila se do boje.

Taky mi brzy došlo, že když se nenaučím rychle mluvit a tvrdě se dožadovat svého, ani jedna z těch vět, které se staly mým heslem, mi nebude nic platná. A tak začal hodně tvrdý trénink a dnes vám všem můžu říct, že naučit se znovu mluvit je strašně těžké a náročné a je to asi tvrdší trénink, než samotné cvičení.

To jsem do té chvíle ani jako rehabka netušila. Až tenkrát jsem pochopila tu zlost a vztek lidí, kteří se po mrtvičce znovu učí mluvit, a proč se tak moc vztekají, když jim to nejde. I to, proč často používají sprostá slova a nadávky a i to, proč to někteří vzdávají.

Nebýt tenkrát několika hodně nepříjemných (a někdy i zlých) lidí okolo mě, možná bych to taky vzdala. Ale ta touha občas někomu říct, co si myslím (a někam ho poslat), byla silnější. Díky Bohu!

Když ležíte úplně ochrnutý, otláčený, ubolený a sestra, která vás má otočit řekne jen: „na co“, mávne rukou a odejde, taky byste jí asi chtěli něco říct.

Tak jsem se začala učit na povel otevírat a zavírat ústa, vydávat zvuk, špulit rty a následně to všechno sladit do smysluplného slova. No řeknu vám – dřina, kterou si stěží dovedete představit (zvláště pokud to chcete stihnout za několik týdnů a ne let).

Co se týče mého úplně ochrnutého těla, měla jsem velké štěstí, že jako bývalou rehabku mě mé kolegyně s velkou radostí honily, mučily a trápily celé hodiny.

Po půl roce tvrdé dřiny a mé neskonale pevné víry, že se to jednou povede, se některé moje svaly, do té doby úplně ochrnuté, začaly hýbat.

A mé heslo „věř a víra tvá tě uzdraví“ slavilo vítězství. Nepřeháním. Bylo totiž mnoho doktorů, i zdravotních sester, kteří mi chtěli „pomocť“ pochopit, že už se nikdy v životě nepohnu. Chodili za mnou, logicky mi vysvětlovali, proč to není možné, apelovali na moje znalosti z oblasti medicíny, na můj zdravý rozum... Takových lidí bylo hodně. Ne z rodiny, ne z kruhu známých, ti všichni taktně mlčeli a tvářili se, že mi věří. Možná mi i věřili, kdo ví. Ale doktoři a zdravotní sestry se mi snažili pomoci to pochopit a tvrdili mi, že čím dřív pochopím, že už se v životě nepohnu, tím pro mě líp. Dodnes jsem nepochopila proč. Ale to nebylo a ani není podstatné.

Teď, když jsem se začala hýbat, chodili a divili se „to přece není možné“... „tady na tom CT“... „podle výsledků magnetické rezonance“... „to prostě nejde“... „zákony medicíny“... Jenže zákony jsou na to, aby se porušovaly a v medicíně přece i nemožné je možné (aspoň nás to tak učili ve škole).

Nechávala jsem je teda mluvit, myslela si své, ale když odcházeli, nikdy jsem si neodpustila větu: „věř a víra tvá tě uzdraví“. A že je pokaždé čerti při tom brali, to mi bylo upřímně jedno.

Určitě měli někteří v tu chvíli chuť mě zabít. Místo toho mi začali vysvětlovat, že je to jenom dočasné, přechodné, že není možné... „A stejně jednou budu chodit“, trvala jsem na svém. „Když už člověk jednou je, tak má koukat, aby byl.“ A potichu jsem dodávala: „a ne hnil“.

Ne hodiny, ne měsíce, ale roky tvrdé dřiny, potu, období, kdy jsem znala jen tepláky a tělocvičny se odrazily na mých výsledcích – naučila jsem se chodit s berlemi! Medicínsky nemožné se stalo skutečností. Slavila jsem velké vítězství a chodila se

ukazovat doktorům, kteří mě posílali domů umřít jako těžkého ležáka, jako absolutně beznadějný stav.

Pak ale přišla ta nešťastná autonehoda a já se ocitla úplně na začátku a devět let tvrdé dřiny bylo v háji. Objevily se pochybnosti – mělo to všechno smysl? Devět let strávených v potu v tělocvičně a zase sedím na vozíku. Jaký to vše mělo význam? Všechno se opakuje, akorát už dnes nemám tolik síly – bohužel.

Tak jsem zaměřila svoji píli jiným směrem – píši povídky, popisuji nejen své zkušenosti a zážitky a věřím, že někdo se pobaví, někdo poučí, někdo se něco nového dozví. Možná, někdy někoho budu inspirovat, vleji mu novou naději, víru... kdo ví.

A pořád říkám – když už jednou člověk je, tak má koukat, aby byl.

BRIGÁDNÍCI

„Moment!“ zavolala Jana, zapnula si zip u kalhot a otevřela dveře. Stál tam mladý muž, nebo spíš ještě kluk s pusou dokořán. Po chvíli zakoktal:

„Já... já...“ Nemohl najít ta správná slova. Napadlo ji, že je asi prvním živým vozíčkářem, kterého ten kluk v životě vidí.

V té chvíli strčil Janě pod nos čtyři prázdné plastové láhve: „Vodu... jestli byste nám dala. Pracujeme tady,“ kývl hlavou: „Venku... kopeme... je horko... žízeň ...“

„Já vím,“ zasmála se Jana. V duchu se dobře bavila jeho vyjukaností a proto ho ještě chvíli nechala plácet se v tom dál. Kluk nevěděl, co říct, kam se dívat. Přišlo jí ho líto, tak otevřela dveře dokořán a uhnula stranou: „Pojďte, tady je koupelna,“ ukázala rukou.

„A pokud si necháte vodu chvíli odtéct, bude krásně studená.“

Michal naplnil láhve, něco si zabručel pod nos a utíkal po schodech dolů.

„No to ti to ale trvalo,“ přivítali ho kamarádi. „To jsi byl pro tu vodu až nahoře, v sedmém patře?“

„Ne... ne... tady,“ kývl Michal hlavou, ale myšlenkami byl viditelně někde úplně jinde.

„Tam jak je to děcko?“

Zvedl hlavu a podíval se do okna: „To není děcko.“ Aby se vyhnul dalším otázkám, skočil do jámy a začal zuřivě kopat.

„Ale, ale! Že by láska k malé ženě?“, popíchnul ho Josef.

Michal bleskově vyskočil z jámy a praštil Josefa lopatou.

„Zbláznil ses?!“ vyjel na něho vedoucí. „Chceš ho zabít?!“

„Tak ať si nechá ty blbé řeči!“

Vedoucí jenom pokroutil hlavou a pokračoval v práci.

„Ach, ta láska nebeská...“ začal si pobrukovat Josef. Vedoucí ho ale rychle zchladil jediným pohledem. Mezi kopáči zavládlo ticho až do chvíle, kdy dopili poslední láhev. Michal vyskočil z jámy, Josef byl ale rychlejší – posbíral prázdné láhve a zmizel v domě. Když se po chvíli vrátil, mlčel. Skočil do jámy a začal kopat, aniž by se podíval napravo, nebo nalevo.

„A kde máš vodu?“ Vedoucí pokroutil hlavou: „Mládeži, mládeži! Na vás je teda spoleh!“ A sám vyskočil z jámy a vešel do domu. Jana už ho čekala v otevřených dveřích, s plnými láhvemi u nohou: „Zapomněl,“ zasmála se. „Kluci jsou roztržití, nebo...“ zarazila se. „Že by to dělal ten vozík?“

Mistr jen pokrčil rameny. „ Jsou ještě tak mladí.“ Zarazil se: „Jak se, pro Boha, dostáváte ven?“ zeptal se a ukázal hlavou na její vozík a celé patro schodů.

„Nedostanu se,“ řekla tiše. Pak pohodila blondatou hlavou a usmála se. V té chvíli jakoby vyšlo slunce: „Sedím u okna a sleduji život z výšky. Má to i svoje výhody – můžu se na všechny dívat hezky shora.“

Vedoucí se zasmál. Pak si ale utřel zpcené čelo:

„A tak to zas ne! Vy jste pomohla nám, teď je čas vyměnit si role: Michale!“ Zahalekal. „Pojď, vezmi vozík!“ A než se stihla vzpamatovat, držel ji v náručí a snášel po schodech dolů. Zanesl ji až pod strom, počkal než mladík přinese vozík a opatrně ji do něho posadil:

„Pokud tady budeme pracovat, budeme vás nosit ven. Taková krása, jakou jste vy, se hned tak nevidí a musí se ukázat světu.“

JAK BÁRA ŽÁDALA O RUKU

Když člověk sedí pětadvacet let na vozíku, dřív, nebo později začne mít problémy i se zády. Namáhaná krční páteř zlobí asi každého a o bederní páteři škoda mluvit.

V Bářině případně tyto bolesti začaly velice brzy také z toho důvodu, že její svalstvo bylo čím dál tím slabší. Postupně ochrnovalo a tak páteř už skoro nemělo co držet. Bortila se a Bára měla čím dál, tím větší problémy, čím dál tím víc trpěla.

Jediné, co jí dokázalo načas aspoň trochu ulevit, byl její fyzioterapeut a jeho metody. Jeho velké silné ruce dokázaly přesně najít bolavé místo a tvrdě, nekompromisně ho uvolnit. Měl na to svoje metody, hmaty, chvaty, které ale vždy spolehlivě zabraly a speciální cviky, které taky pomáhaly.

Ke všemu měl ještě i zvláštní smysl pro humor, díky kterému se Bára cítila vedle něho jako mladá holka i navzdory tomu, že byla o deset let starší než on. Vždy ji nachytil. Společně se pak zasmáli a ona mu pokaždé slibovala krutou pomstu a že příště už na ty jeho vtípky nenaletí. Stejně vždy naletěla. Ale díky tomu i to nejbolestivější trápení se stalo snesitelným a hodiny tvrdé dřiny utekly jako pár minut.

Bára dlouho přemýšlela, jak by alespoň jednou jedinkrát nachytila Vítka ona. Přivést ho do rozpaků, do situace, aby nevěděl, na čem je, nevědět, co si má myslet, aby jednou byl na rozpacích aspoň chvíli on.

Dlouho nevěděla, dlouho na tu chvíli čekala. Až jednou, konečně, dostala nápad.

Když jí doktor opět předepsal rehabilitaci, zajela rovnou za Vítkem. Náhodou měl zrovna volno, přijal ji a uvítal slovy: „Pojďte dál, aspoň si vás teď vyšetřím a příští týden můžeme rovnou začít s cvičením.“

Zajela teda se svým invalidním vozíkem blíž k němu. Nahodila ten nejvážnější výraz, jaký se jí podařilo natrénovat, zahleděla se do Vítkových očí a chvějícím se hlasem zašeptala:

„Já nevím... Vítku... už se tak dlouho známe... Chtěla bych vás požádat o ruku.“

Jeho velké zelené oči se staly ještě většími a Bára v nich viděla zmatek. Chvíli ho v tom nechala, pak se začala šíleně smát: „Vítku, no tak! Dostala jsem vás! Já vás žádám o ruku, aby jste mi pomohl s přesunem na lehátko. Dobrý vtíp, ne?“

Nic. Jeho velké oči na ni překvapeně hleděly.

„Co je? Urazila jsem vás?“ Zarazila se. „To jsem nechtěla.“

„Ne, to ne. Jenom nevím, jak vám to říct.“ Chvíli hledal ta správná slova. „Já jsem, i navzdory věku, člověk konzervativní a jako takový zastávám názor, že o ruku žádá vždy muž!“

Teď ona na něho hleděla jako blázen. S otevřenou pusou a nevěděla, co si má myslet. Chvíli ji tak nechal, než se začal smát tak nakažlivě, že Bára ten záchvat smíchu dostala taky. Zase ji doběhl!

LENKA A ŠEST HUSÍCH SPORTOVců

Lenka dopila odpolední kafe a přemýšlela kdo ví nad čím, když ji z úvah vytrhl známý zvuk otevírajících se dveří a mamčin hlas: „Hádej, co nesu.“ Odpovědí byl strašný křik. Ne dětský, zvířecí. Otočila hlavu, aby se podívala, co že to je. Mamka položila velkou krabici na zem.

„Housata? My budeme mít housata?“ Nevěřila Lenka vlastním očím a uším. „Na co? Proč? A kde?“

„Ne, my ne,“ uklidnila ji matka. „Sousedka. Musela ale jet do města, tak jí je nesu domů.“ Podívala se na hodinky. „Víš co, nechám ti je tady a skočím ještě do obchodu pro chleba, než mi zavrou.“ Mamka nečekala na odpověď, vzala tašku a už stála na chodbě.

„A co mám s nimi dělat?“ Zavolala ještě na ni.

„Co bys s nimi chtěla jako dělat?“ Zasmála se matka. „Oni neutečou, neboj. Z té krabice nevyskočí. Já jsem hned zpátky a odnesu jí je.“

A už byla pryč. Je fakt – krabice byla mnohem vyšší než oni a tak se Lenka v klidu vrátila ke svým úvahám o ničem.

Jistě znáte ten pocit – pohled upřený do dálky a najednou koutkem oka zaznamenáte nějaký pohyb. Pohyb tam, kde žádný být neměl. Tak přesně ten pocit najednou měla i ona – někde se něco pohnulo. „Co se tady může hýbat, v úplně prázdné místnosti – nábytek? Blbost! Mimoszemšťané? Blbost!“ Napadlo ji. Ale žádné rozumné vysvětlení a tak se, ač nerada, vrátila do reality a pohledem začala pátrat po okolí. „Co se tady kde mohlo pohnout? Tady přece nikdo není!“ Zapřemýšlela, zatím co pohledem pátrala po místnosti. Po chvíli je objevila – housata. Pochodovala, jak se na správná housata sluší, pěkně v řadě jedno za druhým napříč obývacím pokojem.

„Jak jste se dostala ven?“ Zeptala se jich. „A co já teď s vámi? Jak vás dostanu zpět do krabice, než se rozpochodujete po celém bytě a začnete si značkovat cestičky?“ Volala za nimi.

Neodpověděly jí.

„Hej! Slyšíte?! Zpátky!“ Nic. Housata si klidně pochodovala dál a úplně ji ignorovala. Rozzlobilo ji to. „Tak vy tak!“ A s výkřikem: „Na ně!“ slezla ze svého invalidního vozíku na zem a plazila se, co možná nejtišeji za nimi. Asi to nebyl jen takový obyčejný husí pochod, asi to byla nějaká vojenská přehlídka, protože si ji housata nevšimla do té doby, než poslední dvě v řadě zákeřně zezadu chytla a vložila

zpět do krabice. Lapená zvěř ale spustila tak strašný křik, že se všechna ostatní housata rozutíkala po bytě, každé jiným směrem. Nastal čas proměnit se z lovce na Sherlocka Holmese a začít s pátráním.

Pod skříní – napadlo ji prvně. A velice správně. Jedno house zalezlo pod skříní do rožku – to byl zase čas proměny z Sherlocka Holmese na loveckého psa. Ale z vozičkáře loveckého psa asi ani zázrak neudělá, tak se tam plácala a pokoušela se vplazit se pod skříní. Asi to byl hodně divný a veselý pohled, protože house to psychicky nevydrželo a vzdalo se. Úplně samo a dobrovolně se vzdalo – přilezlo ke krabici a počkalo, až se Lence podaří, opět zázrakem, se vysoukat těch pět centimetrů ven spod skříně. Slušně počkalo, až ho opatrně uchopí a vloží zpět do krabice. „Hodné,“ za odměnu ho pohládila jedním prstem po hlavičce.

Byla z toho „lovu“ tak strašně unavená, že zůstala ležet uprostřed obývacího pokoje na zemi na břiše. Zavřela oči a zhluboka oddychovala, aby nabrala nových sil na další lov. Za chvíli už měla pocit, že leží na zelené louce... ne, Lenka měla pocit, že ona je ta louka a nějaký brouček ji šimral na uchu... ne, nešimral, kousal ji... ne! V tom momentě se probírala ze svého snu – žádná louka... žádný brouček... obýván... zem... její ucho a house! Dostalo chuť na její ucho! Pomalu a opatrně přibližovala svoji ruku k uchu a doufala, že se trefí a house odchytne dřív, než jí to ucho sežere. Pomalu, nenápadně, centimetr po centimetru posouvala ruku. Ve chvíli, kdy se jí zdálo, že už bych mohla být dostatečně blízko, její ruka vyletěla a jemně, s citem, dopadla na house. Začalo řvát tak strašně, že si lidi venku museli myslet, že je tady vraždí, pomalu a krutě. No navzdory jeho protestům skončilo další house v krabici a ona se cítila málem jako hrdina. Ale jen do chvíle, než jí došlo, že jí i tak ještě dvě housata schází.

Znovu na břicho, znovu prozkoumat celý obýván, nakouknout pod skříní, pod stolec, za gauč, za křesla... nic. „Že by uletěla?“ Napadlo ji. „To asi těžko.“ Pro jistotu se ale podívala i na lustr... nic.

„Vzdávám se,“ musela uznat svoji porážku. „Netuším, kde vás hledat, uživejte si svobody!“ A se čtyřmi housaty v krabici se po zadku šourala na chodbu.

„Šálí mě zrak?“ Zarazila se a přetřela si oči. „Vám byla zima?“ Dvě housata se usadila ve starých kožešinových bačkorách. Opatrně je předělala do krabice k ostatním. „Uau! Geroj!“ Pochválila se. „Všechna housata jsou zase v krabici!“ Už jí ale nezbyla ani troška síly na to, abych se vyšplhala zpět na vozík.

„Cvičíš?“ Ozvalo se jí náhle za zády. Mamka se vrátila úplně v tu pravou chvíli. Než jí ale stihla cokoliv odpovědět, byla zase pryč.

„No vidíš,“ zavolala na ni z chodby: „housata jsou v klidu v krabici. Vždyť jsem ti to říkala, že z ní nemůžou vyskočit.“ Dál už ji Lenka neposlouchala. Přemýšlela, jestli nemá uspořádat nějakou husí olympiádu, když se jí tady sešlo hned šest takových sportovců.

NENÍ NAD STUDOVANÉ ODBORNÍKY

Když Jana otevřela dveře, stála za nimi mladá dívka: „Dobrý den, já jsem vaše nová odborná asistentka, nebo taky odborná pečovatelka, jak chcete. Já to studuji.“

„To je dobře,“ usmála se Jana. Už na ni čekala. „Tady ten vozík rozložte, já naň přisednu...“

Než stihla větu dokončit, slečna jí skočila do řeči: „Mě nepoučujte. Já vím, co potřebujete, já to studuji.“ Nadechla se, vypnula hrud' a dodala: „Na vysoké škole. A už mám dva semestry a zkoušky za sebou.“

„To je dobře“, zopakovala Jana a v duchu si vzdychla. Začala tušit, co ji asi čeká. „Já vás nechci poučovat,“ pokusila se o smír. „Jenom jsem vám chtěla říct, co od vás potřebuji.“ Dodala na vysvětlenou.

„Ale já nejlíp vím, co potřebujete! Já to studuji. A na vysoké škole!“ Zopakovala hrdě dívka a začala rukou mlátit do vozíku. To už Jana překousnout nedokázala: „Řekla jsem rozložit, prosím. Ne rozmlátit. Ten vozík budu ještě k životu potřebovat.“

„Když ten krám rozložit nejde!“ Začala se vztekat dívka.

Jana si přitáhla vozík sobě: „Jednou rukou mírně nadlehčím jedno kolo a druhou jemně zatlačím na protilehlou hranu sedačky. Šup a je to. Ani sílu nepotřebujete.“

„Tak se to ale nedělá! A mě nepoučujte...“ bránila se vztekle slečna.

„Já vím,“ skočila jí Jana do řeči. Už toho začínala mít plné zuby. „Vy to sice studujete. Ale rozkládat vozíky vás ještě neučili.“ Neodpustila si uštipačnou poznámku.

„Dovolte!“ Urazila se slečna. „Vozíky jsme už rozkládali, ale normální, ne tady toto...“ ukázala pohrdlivě na Janin vozík.

„To je sportovní a rozkládá se trochu jinak než vozík obyčejný. Proto jsem vám to chtěla ukázat.“ Přitáhla si vozík, aby naň mohla přisednout. V té chvíli jí ho slečna odtáhla.

„Co děláte? Málem jsem spadla!“, zvýšila Jana hlas. Pád na zem bylo to poslední, co teď potřebovala.

„Chtěla jste přisednout, tak vám ho chystám,“ ohradila se dotčeně slečna. „A na mě nekřičte!“

„Já jsem si ho už nachystala!“ Vozíčkářka začínala ztrácet trpělivost s přechytralou studentkou a taky ji už tlačil čas, dnes potřebovala být v tělocvičně včas..

„Ale to bylo blbě. Vozík musí být tady a vy musíte přisedat z této strany.“

Jana začala v duchu počítat do deseti, pak se zhluboka třikrát nadechla, než pokračovala: „Já už jsem na vozíku dvacet pět let a dvacet pět let přisedám z této strany a takto.“

„Mě nepoučujte! Já to studuji. Na vysoké škole. A když vám říkám, že to děláte blbě, tak to děláte blbě a musíte se to naučit dělat správně! A máte štěstí, že vás to chci naučit“

„Ne!“ Nahlas zakřičela Jana a začala se modlit: „Děkuji ti, Pane Bože, že jsi mi vzal sílu, jinak bych ji musela zabít,“ Trochu ji to uklidnilo, tak se otočila na mladou dívku se slovy: „Jeďte, prosím vás. Po chodníku pořád rovně.“

Když přijely k autobusové zastávce, Jana zařvala: „Stůjte!“ Pozdě. Studovaná pečovatelka zkusila projet třiceticentimetrovou uličkou. Stalo se, co se stát muselo – nevlezla se. Jedno kolovníku jelo dál po chodníku, druhé chvíli viselo ve vzduchu, než tvrdě dopadlo i s Janou na silnici, která byla o dobrých dvacet centimetrů níž než chodník.

„Jste normální?! Polámaná, díky Pánu Bohu, nejsem. Zato jsem potlučená a špinavá. Co vás to napadlo?!“ Jana už se přestala ovládat.

„Na mě nekřičte, já to studuji.“ A tiše, na svoji obhajobu dodala: „ Na vysoké škole. Myslela jsem...“

„Tak se vraťte do školy, ať vám vrátí školné. Jak jste si mohla myslet, že se vlezeme do třiceticentimetrové mezery. To je zlý sen! Toto přece nemůže být pravda! Příště raději sama nemyslete, je to životu nebezpečné! Pouze plňte rozkazy. Já vím, že to studujete, ale ne na mě, prosím vás!“

„Ale my jsme se ještě neučili, kolik měří vozík.“

Jana jen převrátila oči k nebesům a raději se zdržela dalších komentářů.

Po příjezdu do tělocvičny se k nim obrátily všechny pohledy a pár úst se otevřelo údivem.

„Co... proč... a jak to vypadáš?“ odvážil se kdosi zeptat.

Jana celá zablácená a dotlučená si jenom vzdychla: „Tak to dopadá, když dostanete vysokoškolského odborného asistenta, který ...“ Potom si to ale rozmyslela, vzdychla si a dodala: „Není nad vysokoškolsky vzdělané odborníky.“ Raději ani nechtěla pomyslet na to, co jí ještě čeká cestou domů.

NEPOCHOPENÍ

„Můžu ti pomoci?“

Daria zvedla hlavu. Vedle ní stál sympatický, asi čtyřicetiletý muž. Vysoký a štíhlý, tmavé vlasy, na tváři úsměv. Usmála se taky: „To budete hodný.“

Podala mu sáček s pečivem: „Kdybyste mi to dal do té tašky za vozíkem.“

„To je všechno?“ Podíval se na ni. „Nic víc nemáš?“

Zavrtěla hlavou: „Dnes jsme si vyšli s pejskem jenom na procházku. Nákup necháme na jindy. Ty rohlíky jsme si vzali jen tak, ať máme teď na svačinu čerstvé, vid' Bobku?“ pohladila pejska po hlavě a odvázala vodítko ze zábradlí.

Podíval se na oblohu: „Máš pravdu, dnes je tak hezky. Spíš na procházku, než na lítání po obchodech.“

Trochu jí vadilo to jeho tykání. Nebyla na to zvyklá, aby jí hned každý na setkání tykal. Neuznávala to a neměla to ráda. V tomto směru byla konzervativní, chvíli jí tvalo, než si začala s někým tykat.

To, že byli asi stejně staří, mu přece ještě nedávalo právo hned jí začít tykat. A bez toho, aniž by se jí zeptal. Ráda si udržovala odstup. Myslela, že mu to dojde, když mu ona bude dál tvrdošijně vykat.

„Do kostela chodíš?“ Zeptal se jí z ničeho nic.

Přikývla, aniž by zvedla hlavu.

„A nechtěla bys v neděli jet se mnou? Autem.“

Rázně zavrtěla hlavou – taková nabídka po třiminutové známosti se jí vůbec nelíbila a zdála se jí víc než nevhodná. Aby nemusela nic vysvětlovat, raději se rychle rozloučila a odjela.

Když ho na druhý den viděla stát před obchodem, měla pocit, že na ni čeká. Začal jí být nesympatický. Drzý a vlezlý. Takové lidi neměla ráda. Chtěla se mu teda raději vyhnout, ale uviděl ji a přišel blíž:

„Počkej, pomůžu ti.“

Nečekal na odpověď, vzal jí nákup z ruky a naskládal ho do tašky.

„Ukaž mi lístek, zkontroluji, jestli tě prodavačka neošidila.“

Vyvalila na něho oči a zalapala po dechu: „Ne, neošidila, děkuji.“

„A peníze ti vrátili?“ Zeptal se přísně.

Ztuhla. O co mu jde? Co to má znamenat? Opět se teda raději rychle otočila a ujížděla k domovu. Pro jistotu začala jezdit do sice vzdálenějšího obchodu, ale na opačné straně města. Chtěla mít klid.

Po pár dnech ho ale potkala i tam.

„Vydala ses daleko.“ Řekl hned na uvítanou. „S maminkou?“ Rozhlédl se kolem.

Nechápavě se na něho zahleděla. „S maminkou? A proč?“

„Rád bych se s ní seznámil.“ Odpověděl bez zaváhání.

Opět ji tak šokoval, že jen zalapala po dechu a navzdory tomu, že se s ním už nechtěla vůbec bavit, se ho znovu zeptala: „S mojí maminkou? A proč?“

„Chtěl bych se jí zeptat, jestli tě občas pustí se mnou ven.“

Cože? Nevěřila vlastním uším. To si snad z ní dělá legraci. Podívala se na něho, ale tvářil se úplně vážně a tak se jen zeptala: „Prosím? Ale já jsem již hodně dávno plnoletá.“ Ještě měla sto chutí ho poslat k očnímu, nebo se ho zeptat, jestli snad vypadá jako dement.

„Promiň, nechtěl jsem se tě dotknout. Já jenom, aby maminka věděla, kde jsi a s kým.“

„Cože? Proč?“ Byla v šoku. Vůbec nechápala. „Proč ji mám zatěžovat takovými hloupostmi, kdy jsem doma a kdy jsem venku. Když něco potřebuje, zavolá, jestli jsem doma, aby nešla zbytečně.“

Ted' byl v šoku on: „Vy nebydlíte spolu? A proč?“

„A vy snad bydlíte s maminkou?“

Zasmál se: „To je přece něco úplně jiného.“

„Ano a proč? Protože já sedím na vozíku a vy ne?“ V duchu napočítala do deseti a na vysvětlenou dodala: „A pokud potřebuji s něčím pomoci, mám na to asistenty. Nechápu, proč bych měla zatěžovat maminku. Má už svoje roky a tudíž i svoje problémy.“

Raději nečekala na jeho reakci, nebyla na ni zvědavá. Na nic už nebyla zvědavá. Krev jí silně tepala ve spáncích. Už toho všeho měla až – až. Rázně otočila svůj invalidní vozík a zamířila k autu. Odemkla, přesedla a začala s nakládáním vozíku. Stál kousek dál a sledoval ji. Když zasunula klíček do zapalování, přiskočil k ní: „Počkej, neblbni, to není hračka.“

Tak teď už ho měla plné zuby. Chtěla být rychle čím dál od něho a už ho nikdy v životě nepotkat. Nakonec se ale přece jen se ovládla a zasmála se: „Milej pane, já mám řidičák už dvacet let a nikdo mi ho zadarmo nedal, musela jsem udělat stejné testy a jízdy jako vy. Možná i přísnější díky tomu, že sedím na vozíku a dovoluji si tvrdit, že pokud nejste automechanik, tak toho o autech vím víc než vy!“

Chvíli přemýšlela, nakonec ale ještě uštěpačně dodala: „Jeden z nás dvou je mentálně postižený, ale já to nejsem. Já ne.“ Zabouchla dveře a odjela.

Ještě chvíli tam stál a tupě za ní zíral. Nechápal.

PŘED VELKOU VIZITOU MUSÍ BÝT POŘÁDEK

Dvě sestřičky vletěly do nemocničního pokoje jako neřízené střely. Jedna otvírala šuplíky a úplně všechno, co stálo a leželo na nočním stolku do nich smetla se slovy: „Při velké vizitě může být na stolku pouze lékovka a sklenička na čaj.“

Druhá sestra přetřela jedním hadrem všechny stolky, postavila skleničku do pravého zadního rohu a lékovku do levého. Poté ještě otevřely okno dokořán se slovy: „A musí tu být čerstvý vzduch! Nezavírejte ho, hned jsme zpět!“, razantně práskly dveřmi a zmizely. Na pokoji zavládlo ticho. Všichni s hrůzou čekaly, co bude následovat a jestli se dvě neřízené střely ještě vrátí. Vrátily. A s velkým křikem: „Všichni lehnout do postele na záda,“ začaly narovnávat polštáře a deky: „Už se nehýbejte, ať to zase nepokrčíte!“

„Dýchat můžeme?“ Zeptal se kdosi. Na vtipy ale sestřičky neměly čas.

Zastavily se u Zdeňčiny postele, složily její invalidní vozík a odvážely ho pryč.

„Co blbnete?“, ohradila se za ni pani Nová. „Proč jí ten vozík berete?“

„Bude velká vizita!“

„No a?“ Nechápala.

„Víte, kolik jich přijde? Potřebují místo. Co kdyby se na slečnu Koutnou chtěli podívat. Odvezeme ho do skladu a po vizitě jí ho vrátíme.“

Zdeňka se posadila na posteli: „Co když budu potřebovat na záchod?“

„Tak pojd'te honem, než začne vizita,“ přisunula jí vozík sestřička.

„Vizita ještě ani nezačala a vy už tak jančíte?“, nedala se pani Nová.

„Možná už za půl hodinku začnou...“ bránila se jedna ze sester. „A to už musí být všechno v absolutním pořádku. Potom na nějaké dodělávky nebude čas. Co kdyby nás potřebovali? Musíme být v pohotovosti.“

„Vzpamatujte se! Jsme pokoj číslo čtrnáct, u nás budou nejdřív za dvě hodiny.“

„Spíš za tři,“ opravila ji setra.

„Sestřičky, vy jste asi moc pacientů – vozíčkářů neměla,“ skočila jí Zdeňka do řeči.

Sestra se nafoukla jak holub: „Dovolte!“

Dívka ale pokračovala: „Jinak byste věděla, že vozíčkář tři-čtyři hodiny nejít na záchod nevydrží. A co potom?“

Sestřičky daly hlavy dohromady. S tím nepočítaly. Chvíli se teda radily, než vymyslely skvělý (podle nich) plán: „Když budou na pokoji číslo pět, přijdeme pro vás, odvezeme vás na záchod a až budou na pokoji číslo šest, odvezeme vás zase zpět na pokoj.“

Pani Nová nevěřila svým uším: „Jste normální?! Na pokoji číslo pět? To mohou být ještě dvě hodiny před. Spíš až budou na pokoji číslo deset, ne?“

Zdeňka ji zarazila pohybem ruky: „Dobře, sestřičky. Teď mi ho ale ještě na chvíli vraťte, já musím na záchod už i teď.“

Chvíli počkala, až jí setra podá vozík, přesedla naň, usmála se na pani Novou a zeptala se sester: „Co se mnou uděláte teď? Do postele si nelehnu a vozík vám nedám a nedám!“

Sestřičky zkoprněly. Co teď? „To nejde, to nemůžete... Při velké vizitě musí být pořádek. Hlavně všechno uklizeno.“

Dívka tedy otevřela dveře: „To máte pravdu. Všechno musí být uklizeno.“ Vyjela na chodbu a překvapeným a vyděšeným sestrami ještě stihla sdělit: „Tak vy se uklid'te na sesternu a já se uklízím k automatu s kávou.“

RAZÍTKA DÁVAJÍ MOC

„Pevné nervy vám přeji,“ řekl technik a strčil Míše do ruky papíry k vyřízení nového invalidního vozíku.

Ještě chvíli za ním nechápavě hleděla. Proč „pevné nervy“? Potřebovala přece pouze vyměnit starý elektrický vozík za druhý. Po sedmi letech ho vyřadili bez problémů kvůli vadnému motoru a taky už nespolehlivým brzdám. Teď už potřebovala jenom pár